

IS ER EEN MARKT VOOR GECERTIFICEERDE HOUTPRODUCTEN?

Tot nu toe staan twee punten centraal in de discussie over certificering van houtproducten uit duurzaam beheerde bossen: de (politieke) haalbaarheid en de eisen die voor zo'n certificaat zullen gelden. Veel minder aandacht was er voor de gevolgen van certificering. Daarom een Bos en Hout Bericht over certificeringskosten, de reactie van consumenten en de gevolgen voor bouseigenaren en houtverwerkende industrie.

1997 nr. 2

SBH
STICHTING BOS EN HOUT

INLEIDING

Certificering was al twee keer eerder onderwerp van een Bos en Hout Bericht. In 1995 en 1996 gingen we in op de achtergronden van duurzaam bosbeheer, op de belangrijkste discussie-thema's en de internationale en Nederlandse initiatieven rond certificering (1995, nr 8 en 1996, nr 9). Maar de vraag of er een markt is voor gecertificeerde houtproducten is toen minder belicht. Daarom bekijken we in dit Bos en Hout Bericht of die markt er is in Nederland. We gaan ook in op de gevolgen voor bouseigenaren en houtverwerkende industrie, omdat zij voor certificering (extra) kosten moeten maken.

We plaatsen onze analyse weliswaar in een internationale context, maar beperken ons tot naald zaaghout uit Nederlands bos, in Nederland geproduceerd gezaagd naaldhout en geïmporteerd gezaagd naaldhout. Voor het kwantificeren van certificeringseffecten gebruikten we het houtmarktmodel NEHOPA II (Nederlandse Bos-, Hout-, en Papiersector), dat onlangs bij de SBH operationeel werd.

KOSTEN VOOR DE BOSEIGENAAR

De (extra) kosten voor bouseigenaren bestaan uit aanpassingen in het bosbeheer en de verslaglegging over dat beheer. Andere kostenposten zijn de aanvraag, keuring en toekenning van het certificaat. Deze kosten komen periodiek terug, afhankelijk van het aantal keren dat de certificerende organisatie controles uitvoert. Het is nog onduidelijk hoe vaak dat zal zijn. Zo spreekt de (voorlopige) uitwerking van de certificeringseisen van het Forest Stewardship Council (FSC) voor Nederland van minstens eens per jaar een controle (audit) terwijl de Engelse uitwerking het heeft over eens per vijf jaar.

Maar wat gaat het de Nederlandse bouseigenaar straks kosten? Dat hangt af van de Nederlandse invulling van de criteria voor

duurzaam bosbeheer. Op verzoek van het ministerie van LNV stelt een commissie momenteel een nota op, getiteld 'Code voor Duurzaam Bosbeheer in Nederland', waarin komt te staan hoe Nederland de Helsinki-criteria en de afspraken van de UNCED conferentie in Rio de Janeiro zal invullen. In die commissie zitten vertegenwoordigers uit de bos- en houtsector en van de ministeries van VROM, EZ en LNV. Ze moeten overeenstemming bereiken over criteria, indicatoren, normen, actoren en acties die de belangen van recreatie, bosbedrijf en natuur adequaat weerspiegelen.

Biodiversiteit is belangrijk voor duurzaam bosbeheer

Deze nationale Code zal een leidraad zijn bij de daadwerkelijke certificering van het bosbeheer in Nederland.

Een belangrijke vraag in de discussie over duurzaam bosbeheer is op welk niveau de certificatie moet plaatsvinden. Op landelijk niveau of op beheers- of bezitseenheid niveau? Beide opties lichten we hieronder toe.

Landelijk certificaat

Certificatie op landelijk niveau is voor de bouseigenaar waarschijnlijk de goedkoopste optie. De overheid legt de certificeringseisen dan vast in wet- en regelgeving en iedere bouseigenaar moet zich daar aan houden. De bouseigenaar krijgt 'automatisch' het certificaat, hoewel hij wel wat beheersvrijheid

moet inleveren. In deze optie betaalt de boseigenaar eventuele aanpassingskosten voor bosbeheer volgens de nieuwe wet- en regelgeving. Hoeveel dat is hangt af van de gedetailleerdheid van de regelgeving en hoe de boseigenaar zijn bos tot nu toe beheerde.

Certificatie op landelijk niveau kost de boseigenaar misschien het minste, maar in de (internationale) discussie over invulling van de criteria ligt deze optie politiek gevoelig. De tegenstanders van deze optie vrezen dat landen alles op papier goed regelen, maar minder aandacht zullen besteden aan de controle op naleving van duurzaam bosbeheer. In sommige Europese landen zoals Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk vinden landelijke overheden en boseigenaren dat hun wet- en regelgeving, bosbouwpraktijk en traditie al borg staan voor duurzaam bosbeheer. Het geogste hout uit deze landen kan dus zonder meer gecertificeerd worden vinden zij. Tot nu toe kent geen van deze landen certificatie van bosbeheer op landelijk niveau. Sinds juni 1996 heeft Duitsland wel een "Herkunftszeichen" voor hout uit Duitse bossen. Dit keurmerk is ingesteld op initiatief van het bosbedrijfsleven, met steun van de minister van landbouw. De Duitse boseigenaren vinden dat het keurmerk verdere certificering overbodig maakt. Ook Oostenrijk kent een dergelijk keurmerk en Frankrijk overweegt de invoering van zo'n keurmerk.

Certificaat voor elke boseigenaar

Een andere optie is certificering regelen op beheers- of bezitseenheid niveau. Deze oplossing respecteert de beheersvrijheid van boseigenaren volledig, hij kan zelf kiezen of hij een certificaat aanvraagt maar betaalt dan wel de aanvraagkosten, de kosten van eventuele aanpassing van het bosbeheer en de verslaglegging over dat beheer.

Momenteel vindt er nog overleg plaats over de exacte invulling van certificeringseisen en de uitwerking hiervan voor bosbeheer. Toch lijkt het er op dat de boseigenaar aan de eisen voldoet als hij een adequaat beheersplan heeft, een werkplanning en een gedetailleerde verslaglegging over het bosbeheer. Verder maakt hij kosten voor de beoordeling door een onafhankelijk instituut (audit). Wat gaan beheersplan en audit hem kosten?

Beheersplan

Het beheersplan is een grote kostenpost, omdat dure (bos)inventarisaties daarvan onderdeel zijn. Die inventarisaties zijn noodzakelijk om na enkele jaren iets te kunnen zeggen over de ontwikkeling van het bos en zijn biodiversiteit. Daarnaast zijn de inventarisaties nodig voor de beoordeling of de houtoogst voldoet aan de duurzaamheidscriteria.

Wat kost een beheersplan gemiddeld in Nederland? Voor het antwoord op die vraag kunnen we alleen te rade gaan bij het 'Bedrijfsuitkomstenonderzoek in de Nederlandse particulier bosbouw' van het Landbouw-Economisch Instituut (LEI). Daaruit blijkt dat de jaarlijkse kosten van

een beheersplan gemiddeld 8 gulden per hectare zijn. Kleinere bosbedrijven hadden veel hogere kosten dan grote bedrijven. In de verschillende grootteklassen die het LEI onderscheidt variëren de jaarlijkse kosten van 4 tot 14 gulden per hectare per jaar.

Audit

Bij een audit gaat het om de beoordeling door een onafhankelijk instituut of het bosbeheer aan de eisen voldoet. In de internationale literatuur wordt hiervoor 1 á 2 gulden per hectare aangehouden, als de boseigenaar tenminste een gedetailleerd beheersplan heeft met beheerskaarten. Ongeveer dezelfde bedragen worden waarschijnlijk voor de periodieke evaluatie of het bosbeheer nog steeds aan de eisen voldoet. Deze beoordelingskosten bestaan grotendeels uit zogenaamde vaste kosten die (bijna) onafhankelijk zijn van de bedrijfs-grootte. Bij de berekening van deze kosten per hectare spelen schaafeffecten een doorslaggevende rol (zie figuur 1). De meeste internationale studies houden daarom 5000 hectare bos aan als minimum oppervlakte. Er zijn in Nederland maar weinig boseigenaren die een dergelijke minimum oppervlakte bos beheren. De gemiddelde bedrijfsgrootte over alle eigenaren is maar 135 hectare en bij particulieren slechts 45 hectare. Aangezien de beoordeling al snel een dag in beslag zal nemen, kunnen de beoordelingskosten door de geringe oppervlakte van het particuliere bosbedrijf oplopen tot meer dan 45 gulden per hectare. De controle- en certificeringskosten voor de grootste Nederlandse boseigenaren liggen echter wel in de range van 1 á 2 gulden per hectare.

Certificeringskosten per m³ rondhout

Afhankelijk van de bedrijfsgrootte zullen of de kosten van het beheersplan, indien dit nog niet aanwezig is, of de periodieke keuringskosten de grootste kostenpost zijn. In onze berekeningen van de gevolgen van certificering hebben we deze gevolgen zowel voor een lage kostenvariant als een hoge(re) kostenvariant onderzocht.

Aangenomen is dat de (jaarlijkse) kosten van een beheersplan dat voldoet aan de certificatie-eisen van duurzaam bosbeheer, minimaal 10 gulden per hectare zijn. Bij een gemiddelde houtoogst van 2,4 m³ per hectare per jaar (in 1994) bij de particuliere boseigenaar komt dit onderdeel van de certificeringskosten voor de boseigenaar die voorheen geen beheersplan had, uit op 4 gulden per geogste m³ rondhout.

Gezien de gemiddelde bedrijfsgrootte en de houtoogstintensiteit in Nederland zullen de keuringskosten variëren van 1 tot 18 gulden per geogste m³ zijn.

De totale kosten van certificering op bosbedrijfsniveau zijn dan 5 tot 22 gulden per geogste m³ rondhout. Voor de grote boseigenaren die al beschikken over een beheersplan en een goede beheersverslaglegging kunnen de certificeringskosten per m³ zelfs nog minder zijn dan 5 gulden. Als de boseigenaar al zijn certificeringskosten kan verrekenen in de verkoopprijs van het geogste rondhout, dan zou in 1995 de

gemiddelde prijs op stam met 15% tot 67% per m³ zijn gestegen.

In figuur 2 staat de ontwikkeling van de gemiddelde houtprijzen op stam sinds 1990.

KOSTEN VOOR DE HOUTVERWERKENDE INDUSTRIE

Certificering levert de (rond)houtverwerkende industrie en handel drie kostenposten op.

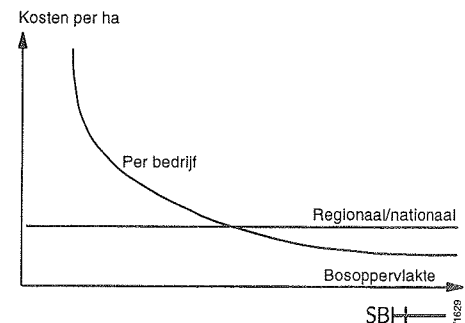
Hogere grondstofkosten

Hogere grondstofkosten ontstaan als boseigenaren erin slagen de certificeringskosten door te berekenen aan de volgende schakel in de houtketen. Voor 1995 zou dit voor de rondhoutverwerkende industrie een prijsstijging zijn geweest van 5% tot 22% franco fabriek. Stijgende inkooprijzen van gecertificeerd rondhout kunnen dus een belangrijke kostenpost worden voor de houtverwerkende industrie.

Chain of custody bewaking

Als de industrie gecertificeerde houtproducten wil leveren aan haar afnemers, dan moet ze een monitoringssysteem hebben om het gecertificeerde (rond)hout te volgen door de keten (chain of custody). Dit systeem moet voorkomen dat er gecertificeerde houtproducten te koop zijn die in werkelijkheid gemaakt zijn van niet-gecertificeerd (rond)hout. In dat geval zou de consument zijn vertrouwen in het certificaat verliezen.

Voor het volgen van geïmporteerd gecertificeerd hout vanaf de Nederlandse grens naar de consument is in het voorjaar van 1996 de Stichting Keurhout opgericht. Zij

Figuur 1

Verloop van de certificeringskosten per hectare

onderzoekt momenteel de mogelijkheden om gecertificeerd hout door de keten te volgen. De Stichting Keurhout heeft nog geen praktijkervaring met de kosten van deze ketenbewaking.

Voor gecertificeerd rondhout uit Nederlands bos is ook een dergelijk ketenbewakingssysteem nodig. Over de kosten van dat systeem is op dit moment nog weinig met zekerheid te zeggen, algemene schattingen variëren van 2 tot 4 gulden per m³ rondhout.

Voorraadkosten

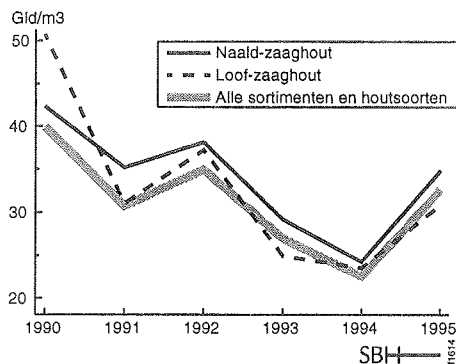
Misschien levert certificering ook nog voorraadkosten op, en kosten voor het gescheiden houden van gecertificeerde en niet-gecertificeerde houtstromen. Hoe komt

dat? Een gecertificeerd houtproduct is een nieuw product voor het grootste deel van de houtverwerkende industrie. Industrie en (detail)handel zullen het gecertificeerde product apart willen aanbieden. De productie van een gecertificeerd houtproduct is echter hetzelfde als van een niet-gecertificeerd houtproduct, daarom zullen de productiekosten gelijk zijn. De voorraadkosten kunnen wel stijgen als een bedrijf gecertificeerde en niet-gecertificeerde producten blijft produceren. Verder kunnen er kosten komen voor het gescheiden houden van beide houtstromen in het bedrijf. Zolang bedrijven hierdoor echter geen (des-)investeringen hoeven te doen in hun productiecapaciteit of in gebouwen, veronderstellen we dat deze interne bedrijfskosten betrekkelijk laag zullen zijn. Daarom zijn ze niet meegenomen in de hieronder volgende berekening van de certificeringskosten per m³ gezaagd hout.

Certificeringskosten per m³ gezaagd hout

Als we ervan uitgaan dat de kosten van ketenbewaking in Nederland in dezelfde range vallen als de internationale schattingen, dan kost dat 3 tot 6 gulden per m³ gezaagd hout.

Wanneer monitoringskosten en certificeringskosten van de boseigenaar volledig door te berekenen zijn aan de (eind)gebruiker, dan zullen de certificeringskosten de prijs van in Nederland geproduceerd gezaagd naaldhout met 12 tot 42 gulden per m³ af zagerij doen stijgen. In 1995 zou de gemiddelde verkoopprijs van gezaagd naaldhout bij de groothandel hierdoor met circa 2% tot 7% gestegen zijn. Voor de

Figuur 2
Ontwikkeling van de gemiddelde verkoopprijs van hout op stam (gulden per m³)

consument die het gezaagd hout in de detailhandel koopt is de procentuele prijsstijging echter lager, omdat de consumentenprijs hoger is dan de groothandelsprijs.

HOE REAGEERT DE CONSUMENT?

Als certificering een quiz zou zijn, dan valt er zeker honderdduizend gulden te verdienen voor de deelnemer die weet hoe de consument reageert op gecertificeerde houtproducten. Anders gesteld: is de consument bereid meer te betalen voor gecertificeerde houtproducten vanwege de extra certificeringskosten, of zal de consument minder houtproducten gaan kopen?

Om een indruk te krijgen van de reactie van de consument kijken we naar resultaten van onderzoeken naar milieubewustzijn en koopgedrag.

Marktonderzoek tropisch hout met keurmerk

In 1994 is in opdracht van de werkgevers en werknemers in de bos- en houtsector die participeerde in het Convenant Tropisch Hout, een onderzoek uitgevoerd naar de belangrijkste Nederlandse (professionele) gebruikers van tropisch hout. Daarbij is gekeken naar de toepassingen van tropische hout en naar commerciële mogelijkheden van tropisch hout met een keurmerk. Dit onderzoek leverde onder andere als conclusie dat de gebruikers van (tropisch) hout niet zonder meer bereid zijn een meerprijs te betalen voor gecertificeerd hout. De keuze van het te gebruiken materiaal, al dan niet (gecertificeerd) hout of andere materialen, werd vooral bepaald door de prijs/kwaliteit-verhouding.

Consumentenonderzoek Gamma

Om te weten te komen of milieubewustzijn het koopgedrag van de consument beïnvloedt, liet de doe-het-zelf keten Gamma in 1994 een consumentenonderzoek uitvoeren. De centrale vraag was of milieu een aandachtspunt is voor de consument die doe-het-zelf artikelen koopt. Geen enkele geënquêteerde noemde spontaan het milieu als motief om een product wel of niet te kopen. Een uitkomst die het personeel van de Gamma-winkels al kende uit eigen ervaring: in de winkel is de vraag naar minder milieubelastende producten kleiner dan je

Grootte van bosbezit bepaald certificeringskosten

op grond van de positieve houding van de consument zou verwachten. Uit dit onderzoek kwam verder naar voren dat klanten bij de aankoop vooral letten op prijs, kwaliteit en gebruiksgemak. Als die veranderen door milieuvriendelijke productwijzigingen dan accepteert de consument dat niet zomaar. Een van de conclusies was dan ook dat de introductie van minder milieubelastende producten succesvoller wordt naarmate er 'n extra voordeel aan zit voor de klant. Een lagere prijs bijvoorbeeld, of groter gebruiksgemak.

Bij expliciete navraag bleken de geïnterviewden het milieu bij houtproducten wel belangrijk genoeg te vinden om een klein 'offer' te brengen, zoals een iets lagere kwaliteit of een iets hogere prijs. Toch mag

dit offer niet te groot zijn. Dat bleek toen de Gamma naast een merbau buitendeur uit het bestaande sortiment, een 50% duurdere buitendeur introduceerde van douglashout uit duurzaam beheerde bossen. De verkoop viel zwaar tegen! In de eerste maanden na introductie verkocht Gamma slechts 80 van de 400 ingekochte douglashouten buitendeuren. Uit onderzoek onder de kopers bleek dat ongeveer de helft van hen ook aan het milieu dacht toen ze de deur kochten.

Buitenlands consumentenonderzoek

Uit een landelijk Duits onderzoek blijkt welke prijsstijgingen consumenten nog acceptabel vinden voor milieuvriendelijke producten. De resultaten zijn als volgt:

- 36% van de geïnterviewden is bereid 5% meer te betalen;
- 12% van de ondervraagden accepteert prijsstijgingen van 6 tot 10%;
- 2,5% gaat nog accoord met een prijsverhoging van 11 tot 15%;
- 0,8% wil 16% of meer betalen voor milieuvriendelijker producten.

Bijna de helft van de bevolking wil geen mark meer betalen. Op basis van de uiteenlopende betalingsbereidheid in verschillende bevolkingsgroepen concluderen de onderzoekers dat de Duitsers een prijsverhoging van 2% accepteren voor milieuvriendelijker producten.

Consumentenonderzoeken in de Verenigde Staten en Canada laten vergelijkbare resultaten zien. Een vergelijkbaar Nederlands onderzoek hebben wij niet kunnen achterhalen.

Conclusie

Het marktonderzoek voor gecertificeerd tropisch hout, de Gamma-ervaringen en buitenlandse onderzoeken wijzen er op dat de consument waarschijnlijk geen volledige doorberekening accepteert van certificeringskosten, als dat een (flinke) prijsstijging betekent. Bovendien zeggen sommige geïnterviewden wel dat een (kleine) prijsstijging geen bezwaar is, maar dit voorspelt weinig over hun uiteindelijke gedrag. Het betekent nog lang niet dat ze het betreffende product ook daadwerkelijk zullen kopen.

GEVOLGEN VOOR PRODUCTIE, IMPORT, EXPORT EN VRAAG

Wat gaan consumenten nu daadwerkelijk doen, als er gecertificeerde producten op de markt komen? Het probleem is dat het om een nieuw product gaat, wat tot nu toe nauwelijks verkrijgbaar was. Er bestaan nog geen marktonderzoekgegevens waaruit blijkt of de Nederlandse consument de duurdere gecertificeerde houtproducten ook echt koopt. Om daar toch een indruk van te krijgen, kijken we hieronder naar hoe de markt tot nu toe altijd gereageerd heeft op prijsstijgingen. Dat doen we met het door de SBH ontwikkelde houtmarktmodel NEHOPA II.

Wat is NEHOPA?

Eind jaren tachtig heeft het Instituut voor Bos en Natuuronderzoek onderzoek gedaan

naar een model voor de Nederlandse Bos-, Hout- en Papiersector (NEHOPA). Dit onderzoek is in 1990 echter stopgezet. De SBH startte in 1996 weer met dit onderzoek en ontwikkelde een geheel nieuw NEHOPA II - model. NEHOPA II beschrijft hoe Nederlandse producenten en consumenten van hout- en papierproducten reageren op bijvoorbeeld een verandering van kosten of prijzen. Daarbij houdt het model rekening met de interacties die binnen de sector plaatsvinden, zoals de invloed van de oud papierprijs op het gebruik en de prijs van vezelhout. Deze modelbeschrijving is opgesteld op basis van het waargenomen consumenten- en producentengedrag in de afgelopen 35 jaar. NEHOPA II onderscheidt de productie, import, export en verbruik van totaal 21 grondstoffen en 20 eindproducten van de bos- en houtsector.

De SBH onderzocht de effecten van certificering op de productie, import, export en consumentenvraag van gezaagd naaldhout met het NEHOPA II model. Hierbij nemen we aan dat de eindgebruiker alle certificeringskosten betaalt van boscigenaar en houtverwerkende industrie. Voor drie scenario's heeft de SBH berekeningen uitgevoerd.

Scenario I - Geen certificering, werkelijke marktsituatie van 1995.

Scenario II - Alleen certificering van in Nederland geproduceerd hout.

We nemen aan dat de certificeringskosten voor de boscigenaar variëren van 5 (variant laag) tot 22 gulden (variant hoog) per m³ rondhout. Voor de rondhoutzagerijen betekent dit dat het in Nederland ingekochte

Zoals tabel 1 laat zien zal de binnenlandse productie van gezaagd naaldhout lager zijn. Dat wijst op een verslechterde concurrentiepositie van de Nederlandse rondhoutzagerijen. De concurrentiestrijd, vooral met Zweedse en Finse zagerijen, is zo fel dat elke kostenverschuiving gepaard gaat met marktverschuivingen. Zoals de hoge kostenvariant bij beide scenario's laat zien, zullen die marktverschuivingen aanzienlijk groter zijn als we rekening houden met de waarschijnlijk nadelige schaafeffecten op de certificeringskosten in Nederland.

Het gevolg voor de Nederlandse boscigenaar zal zijn dat hij minder afzetmogelijkheden heeft voor zijn naald zaaghout. NEHOPA II berekent dat de geringere vraag van zagerijen naar zaaghout leidt tot zo'n 3 tot 12 % oogstdaling van naald zaaghout. Door certificering dreigen bosbedrijven dus een deel van de afzetmarkt te verliezen voor hun hoogwaardigste product. Het bosbedrijfsresultaat kan hierdoor onder druk komen te staan.

Tabel 1
Gevolgen van certificering voor de markt van gezaagd naaldhout.

	Scenario I (x 1000 m ³)	Scenario II verschil t.o.v. scenario I		Scenario III verschil t.o.v. scenario I	
		Laag	Hoog	Laag	Hoog
Productie	207	-4%	-15%	-2%	-13%
Import	2467	gelijk	gelijk	gelijk	gelijk
Export	214	-5%	-15%	-1%	-11%
Verbruik	2394	0.1%	gelijk	-0.1%	-0.1%

SAMENVATTEND

Certificeringskosten Nederlandse boscigenaar

De (extra) kosten voor boscigenaren bestaan uit aanpassingen in het bosbeheer, beheersplanning en verslaglegging over dat beheer. Andere kostenposten zijn de aanvraag, keuring en toekenning van het certificaat. Gecertificeerde bosbedrijven in het buitenland zeggen dat zij door certificering geen kostenbesparingen hebben gerealiseerd.

Bij de gemiddelde houtoogstintensiteit van de Nederlandse boscigenaar komen de certificeringskosten voor een boscigenaar, die voorheen geen beheersplan had, op 4 gulden per geogoste m³ rondhout. De totale kosten van certificering op bosbedrijfsniveau, inclusief de kosten van aanvraag, keuring en toekenning van het certificaat, zullen dan liggen tussen 5 en 22 gulden per geogoste m³ rondhout. Vooral de kleine boscigenaren zullen geconfronteerd worden met hoge kosten.

Als de boscigenaar alle certificeringskosten kan verrekenen in de verkoopprijs van het geogoste rondhout, dan zou in 1995 de gemiddelde prijs op stam met 15% tot 67% per m³ zijn gestegen.

Certificering van gezaagd naaldhout betekent volgens de modelberekeningen dat boscigenaren minder afzetmogelijkheden hebben voor zaaghout. Daarmee resulteert

certificering ook in een lagere Nederlandse houtoogst.

Analyse van de scenario-resultaten laat zien dat dit negatieve effect vooral zijn oorzaak vindt in de kosten die de boscigenaar moet maken om te voldoen aan certificeringseisen. Dat kost relatief veel, door de geringe grootte van Nederlandse bosbedrijven.

Certificeringskosten Nederlandse zagerijen
Als boscigenaren erin slagen hun hogere grondstofkosten door te berekenen, dan stijgen de inkooprijzen. Dit kan een aanzienlijke kostenpost worden voor de houtverwerkende industrie. Onze schattingen zijn dat op basis van het prijspeil van 1995, het zaaghout franco fabriek met 5 tot 22% in prijs zou zijn gestegen. Verder moet de industrie kosten maken voor een monitoringssysteem, dat gecertificeerd rondhout volgt van het bos via de houtverwerkende industrie en handel naar de eindgebruiker. Over de kosten van dat systeem is op dit moment nog weinig met zekerheid te zeggen, algemene schattingen bedragen 2 tot 4 gulden per m³ rondhout. De concurrentiepositie van Nederlands hout verwerkende bedrijven zal volgens de modelberekeningen verslechteren door de hogere inkooprijzen voor (rond)hout en door ketenbewakingskosten.

Wat doet de consument?

De certificeringskosten zullen de consumentenprijs slechts zeer weinig laten stijgen. Deze prijsstijging blijft vooral beperkt door het grote marktaandeel van geïmporteerd gezaagd naaldhout. In de belangrijkste herkomstlanden van dit hout zullen de certificeringskosten waarschijnlijk lager zijn. De Nederlandse consument zal bereid zijn iets meer te betalen (tot 2%) voor gecertificeerde houtproducten.

De modelberekeningen laten zien dat de certificering van duurzaam bosbeheer en de kosten hiervan, waarschijnlijk grote gevolgen heeft voor de vraag naar naald zaaghout. Dit is één van de belangrijkste rondhoutsortimenten van de Nederlandse boscigenaar, maar certificering zal ook het gebruik van de andere sortimenten (papier-, paal- en vezelhout) kunnen beïnvloeden. De in dit Bos en Hout Bericht gepresenteerde resultaten geven dus nog niet het totaal beeld van de gevolgen van certificering voor de Nederlandse bos- en houtsector.

J.A.N. Stolp

© Stichting Bos en Hout - ISSN: 1382-1113
Literatuurlijst op aanvraag verkrijgbaar.

SBH STICHTING BOS EN HOUT

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5
Postbus 253,
6700 AG Wageningen
tel.: 0317 - 424666
fax: 0317 - 410247
E-mail: mail@sbh.nl

Keurmerken

zaaghout 8 (laag) tot 28 gulden (hoog) per m³ duurder wordt. Het in Nederland geproduceerde gezaagde naaldhout stijgt dan door certificering 12 (laag) tot 42 gulden (hoog) per m³ in prijs.

Scenario III - Al het hout is gecertificeerd. Certificeringskosten zoals bij scenario II. Aangenomen is dat de certificeringskosten van buitenlandse producenten vanwege schaalvoordelen vallen binnen de lage kostenvariant. Dus voor geïmporteerd zaaghout is 8 gulden per m³ certificeringskosten aangehouden en voor geïmporteerd gezaagd hout 12 gulden per m³. De hogere certificeringskosten bij variant 'Hoog' gelden alleen voor het Nederlandse hout.

De resultaten van deze berekeningen staan in tabel 1. Het verbruik van gezaagd naaldhout verandert nauwelijks door certificering. De veronderstelde certificeringskosten oefenen een beperkte invloed uit op de consumentenprijs. De Nederlandse consument reageert dus hetzelfde als de buitenlandse consumenten, wat betekent dat ook hier prijsstijgingen tot 2% acceptabel zijn voor de consument.